

Muhuulane

Nr 1 (326)

Jaauar 2017 (nääriluu)

Muhu leht

Muhu Vallavalitsus ja Muhu Vallavolikogu ootavad **1. veebruariks 2017** ettepanekuid Muhu valla 2016. a haridus-, kultuuri- ja spordipreemia ning „Aasta tegu 2016“ väljakuulutamiseks.

Oma ettepanekud on võimalik esitada Muhu valla kantseleisse kas posti või meili teel (aadressile vald@muhu.ee). Mõtle kaasa, esita oma kandidaat ja aita valida lõppenud aasta eest tunnustust vääriv isik või tegu.

Aastal 2017 muutub maamaks

Maamaks on üks väheheid riiklike makse, mis laekub täies ulatuses kohaliku omavalituse eelarvesse. Maamaks on küll riiklik maks, kuid kuna omavalitsustel on õigus kehtestada etteantud piirides maksumäär, on see üks osa omavalitsuste omatuludest, mis aitab pisutki suunata vallaelarve tulubaasi ning pakkuda seeläbi oma inimestele paremaid avalikke teenuseid ja teostada vajalikke investeeringuid näiteks uute ehituste või juba toimivate hoonete kaasajastamise näol. 2016. aastal moodustas Muhu valla eelarve laekumistes (põhitgevuse tuludes) maamaksu osa ligikaudu 3,8%.

Loe edasi lk 4.

ISSN 1736-289X

Koostöös sündinud sündmus ehk isemoodi katusetegu

Muhu pärandikooli tegevuste ja toetajate 2016. aasta suursündmuseks on kindlasti Liival kooli ja kiriku vahel asuva 1832. aastal ehitatud kunagise pastoraadihoone kauaoodatud katusetegu. Mitu aastat kestnud ettevalmistus ja toetajate – katusekivide „omanike“ õigustatud ootusärevus on jõudnud lõpusirgele.

Meie valla vaprad ja tublid ehitusmehed OÜ Kehtest on selle esialgu tundunud hullumeelse idee realiseerinud. Üks oluline sõlm jäi küll veel uuel aastal lahendamiseks ja katuseharja tähtsad lõpetusekivid paigaldamata. Ehitajatega oli meil aga kokkulepe, et seekord ei

Kalmer Saar jäädvustas pastoraadi seisu novembri teisel poolel.

ole täpset lõpetamise tähtaega, vaid kõik tuleb rahulikult ja kiirustamata läbi mõelda.

Veel 2016. a alguses ei olnud me kindlad, kuidas kivid katusele saab. Kivid ootasid küll juba 2015. a kevadel, millal katusele pääseda. Muinsuskaitseamet

Katuseharja lõpetuseks tulevad Muinsuskaitseameti ja Muhu vallavalitsejate viseeringutega kivid, üks ühte ja teine teise otsa.

Inna Ligi

ja Muhu vald lubasid toetada vana eterniitkatte eemaldamist ja selle utiliseerimist, lõunapoolse amortiseerunud juurdeehituse

Järg lk 3.

Rahvastikutoimingud Muhu vallas 2016. aastal

Vana-aasta on pidulikult ära saadetud ja ajalooks saanud. Milliseks kujunes aasta 2016 Muhu vallale läbi peretoimingute vaadatuna? Oleme rõõmsad koos nende 12 perega, kuhu eelmisel aastal saabusid uued ilmakodanikud. 11 last neist on ka aasta alguse seisuga Muhu valla registris, neist 6 poissi: Oskar, Johannes, Paul, Pärtel Jonathan, Roman Ra ja Holger, ning 5 tüdrukut: Liisu, Kirsu, Ronja, Lisandra ja Saskia. Võrdluseks toon välja, et 2014. a sündis meile ainult

7 last ja 2015. a 14 last.

1. jaanuari seisuga oli Muhu vallas 1887 elanikku, neist 994 meest ja 893 naist. Vanim naine on 100-aastane ja mees 93-aastane. Võrreldes 2016. a 1. jaanuari seisuga on elanike arv suurenenud 20 inimese võrra, mis on igati positiivne näitaja.

Kahjuks ei saa me siin elus mööda kurbadest hetkedest. Mõõdunud aastal lahkus meie seast 34 muhulast. Muhu valda saabus 97 elanikku, pooltel juhtudel oli

saabujate eelmine elukoht Tallinnas või selle lähiümbruse valdades. Muhu vallast asus mujale elama 53 inimest. Peamiselt asuti elama Tallinna (23 in), Kuressaarde (8 in), kuid ka Londonisse (2 in), Läti, Soome, Rootsi, Portugali ja Austraaliasse.

Et me ikka jääksime kestma, selleks soovin teile tervist, töökaid päevi ja vastupidavust!

Heiske Tuul
sekretär-registripidaja

21. novembril 2016
sündis Karin ja Janno
Rauga perre poeg **Holger**
Rauk.

Muhu valla elanike arv külade lõikes 1.1.2017

Aljava	8
Hellamaa	137
Igaküla	14
Kallaste	92
Kantsi	21
Kapi	25
Kesse	5
Koguva	43
Kuivastu	63
Külasema	26
Laheküla	20
Lalli	16
Leeskopa	19
Lehtmetša	36
Lepiku	19
Levalõpme	30
Liiva	178
Linnuse	91
Lõetsa	82
Mõega	24
Mõisaküla	18
Mäla	36
Nautse	24
Nurme	16
Nõmmküla	94
Oina	8
Paenase	42
Pallasmaa	24
Piiri	42
Pädaste	49
Päelda	20
Pärase	33
Põitse	39
Raagma	3
Rannaküla	19
Raugi	12
Rebaski	7
Ridasi	32
Rinsi	21
Rootsivere	41
Rässa	21
Simisti	34
Soonda	26
Suuremõisa	47
Tamse	22
Tupenurme	23
Tusti	9
Vahtraste	25
Vanamõisa	39
Viira	60
Võiküla	15
Võlla	37

KOKKU 1887

Vallavalitsuse istungitelt

7. detsember

Väljastati kasutusluba:

- Nõmmküla Kreisi mü püstitatud mõrrakuurile,
- Mäla k Värava mü püstitatud abihoonetele.

Eraldati vahendeid reservfondist (juriidiliste kulude katteks, pastoraadi pargi hoolduseks, jalgpalliväljaku kevadhooldustööde katteks, turismitruukises Muhu valla eraldi kajastuse katteks, jäätmekäitluse kulude katteks, maa mõõdituskulude katteks, Saaremaa Oma-valitsuste Liidu liikmemaksu katteks, hajaasustustoe tagasimaksuks).

Moodustati valimisjaoskond asukohaga Muhu lasteaed.

Vaadati läbi volikogu materjalid, avaldusi ja informatsioone.

16. detsember

Otsustati korraldada hanked "Muhu endise hooldekodu hoone

ümberehitamise omanikujärelevale" ja "Muhu endise hooldekodu hoone ümberehitamise tehniline konsultant", kinnitati hankedokumendid.

21. detsember

Otsustati arvele võtta pere-mehetu ehitis Hellamaa k Kruusiaugu mü 8-korterilises elamus asuv kahetoaline korter.

Kinnitati sotsiaalkomisjoni otsused.

Väljastati projekteerimistingimused:

- Lõetsa k Sarapuu mü elamu ja kõrvalhoone püstitamiseks,
- Pädaste k Vanavälja mü saun-suvekõõgi püstitamiseks,
- Pädaste k Reheme mü suve-maja püstitamiseks.

Väljastati kasutusluba Piiri k Tiiru mü püstitatud laohoonetele.

Otsustati sulgeda Muhu valla munitsipaalteed ja lepinguga

avalikuks kasutamiseks antud erateed raskeveokitele, mille tegelik mass ületab 8 t, v.a operatiiv- ja lepingulised veod.

Tunnistati lihthanke "Muhu Perearstikeskuse II korruse ümberehitamise tööprojekti koostamine ja ehitustööd" menetlus lõppenuks pakkuja mittekvalifitseerumise tõttu. Otsustati läbi viia uus elektrooniline hankemenetlus.

Otsustati vastu võtta Pädaste k Kadaka kü detailplaneering (DP).

29. detsember

Väljastati projekteerimistingimused:

- Laheküla Lepiku mü suvemaja püstitamiseks vastavalt kaalutlusotsuses esitatud tingimustele,
- Simisti k Kopli mü elamu ja sauna püstitamiseks.

Eraldati vahendeid reservfondist (discgolfi soetamise katteks).

Planeeringud

Muhu Vallavolikogu otsustas oma 14.12.2016. a otsusega nr 181 laiendada Tamse küla Põllumaa kinnistu detailplaneeringu ala. Põllumaa maaüksuse (47801:002:0428, pindala 10,91 ha) detailplaneeringu eesmärgiks on MTÜ Spordiklubi TC 2000 suvebaasi sportimisvõimaluste parandamine. Põllumaa katastriüksusele soovitakse rajada uusi spordiväljakuid. Maa sihtotstarve soovitakse muuta osaliselt ärimaks. Planeeringuala lõunapoolne osa jääb haritavaks põllumaaks ning sinna käesoleva planeeringuga arendustegevust ei kavandata.

Planeeringuala laiendati Krundi katastriüksuse (47801:002:0426, sihtotstarve ärimaa) lõunapoolsele osale. Planeeringusse soovitakse kaasata maa-ala Krundi maaüksusest, mis jääb Tamse – Rannaküla teest lõuna poole. Maa-ala kaasamine planeeringusse on vajalik spordiväljakute parema paigutamise eesmärgil. Kehtiva Tamse küla Krundi ja Staadioni maaüksuste detailplaneeringud on nimetatud alale kavandatud parkla ja tuletõrjeveevõtuhoidla rajamine. Mõlemad rajatised nähakse ette ka uues detailplaneeringus, vajadusel täpsustatakse vaid asukohta. Planeeringuala laiendamise planeeringu eesmärgid ei muutu. Planeeringu pindala on ca 11,6 ha.

Vallavolikogu otsusega saab tutvuda Muhu Vallavalitsuses (Liiva k, Muhu v, Saare mk) ja aadressil www.muhu.ee/Dokumendiregister; info tel 453 0680, maa@muu.ee.

NB kui soovite osaleda planeeringu koostamises või saada teavitusi või lisainfot, siis palume teavitada sellest Muhu vallavalitsust ning märkige ka ära viis, kuidas soovite edaspidi infot saada ning planeeringu väljatöötamises osaleda.

Teade

Maa-amet on välja koolutanud avaliku kirjaliku enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade kasutusele andmiseks.

Pakkumiste esitamise tähtaeg on **18.1.2017**.

Täpsemat informatsiooni saab Maa-ameti kodulehelt aadressiga www.maaamet.ee

Volikogu 14. detsembri istungipäevakorrast

- Muhu valla 2016. a 3. lisaeelarve 1. lugemine,
- Tamse Põllumaa detailplaneeringu laiendamine,
- Maamaksuäärade kehtestamine,
- Muhu Lasteaia arengukava muutmine,
- Muhu valla 2017. a eelarve 1. lugemine,
- Muhu valla 2016. a 3. lisaeelarve 2. lugemine ja vastuvõtmine.

Detailplaneeringu avalik väljapanek

Muhu Vallavalitsuse 21.12.2016. a istungil võeti korraldusega nr 345 vastu Pädaste külas asuva Kadaka (47801:007:0862, pindala 3,3 ha) katastriüksuse detailplaneering.

Planeeringu eesmärgiks on ehitusõiguse määramine, maaüksuse jagamine ning ranna ehituskeeluvööndi vähendamine. Maaüksuse jagamise eesmärgiks on hoonestatud ala teenindamiseks elamumaa sihtotstarbega maaüksuse moodustamine. Hoialasse jääv maa moodustaks eraldi maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksuse. Ranna ehituskeeluvööndit soovitakse vähendada kuni 160 meetrini põhikaardijärgsest rannajoonest

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 16.1.17 – 16.2.2017. a.

Detailplaneeringu materjalidega on avaliku väljapaneku kestel võimalik tutvuda Muhu Vallavalitsuse maa ja planeeringuosakonna ruumides ning Muhu valla kodulehel: <http://www.muhu.ee/Detailplaneeringud>

Ettepanekud ja vastuväited planeeringulahenduse osas palume esitada kirjalikult detailplaneeringu avaliku väljapaneku jooksul.

Info: tel 454 8984, maa@muu.ee

Jõulukuu ja näärikuu Muhu Muuseumis

Jõulukuu möödus Muhu Muuseumis rahulikult. Kohtusime Muhu lasteaiastega Tooma talu rehetas, kus ehitime kuuske, mängime põhkudes mängu, tegime käibiviskeid ja sel päeval oli meil kõigil üllatus. Muuseumis oli käinud päkapikk piilumas ja suure kiiruga unustanud oma kinda akna taha. Kõigil külas olnud lastel ja kasvatajatel õnnesus näha väikest kinnast ja muuseum jõudis sellest ka ühe pildi teha, et ka teised lapsed seda näeksid.

Kahekümne esimesel jõulkuu päeval kohtusime Muhu Põhikooli II klassi lastega. Meisterdasime

kaarte, mängisime muhupäraseid lauamänge, lapsed said omavahel vägikaigast vedada ja häid lapsi külastas ka jõuluvana, kes tänu oma koera Ruudi heale ninale nad Koguvast üles leidis. Lastel olid laulud ja salmid kenasti peas ja kingitusi jagus kõigile.

Käisime Muhu jõululaadal kauplemas ja toredate klientidega kohtumas.

Muhu Muuseumis käib kogude andmete sisetamine vastavalt Muuseumiseaduse ja kultuuri-

Päkapiku kinnas.

ministri määruste ettekirjutustele. Eelmise aasta lõpuks sai Muhu Muuseumi töötajate ühiste

Loe edasi lk 6.

Koostöös sündinud sündmus ehk isemoodi katusetegu

Algus lk 1.

lammutamist, olemasolevate katusearikate sirgestamist ja toetamist, et uus katusekate saaks ikka kenasti mustrisse ja kindlalt paigale.

Kahjuks puudus veel raha korstende ehitamiseks, katusekivide kinnitusvahendite ja katuse-tarvikute ehk lumetõkete, katuse-redelite, vihmaveesüsteemi ja piksekaitse soetamiseks. Samuti oli vaja ehitusmeestele kivide paigaldamiseks töötasu, sest sellise suure katuse tegemist talgukorras juba ette ei võta. Puudu oli ca 30 000 eurot.

Selleks esitasime toetuse projektitaotluse kevadel avanenud Leaderi toetusprogrammi. Leader on Euroopa Liidu ühenduse algatusprogramm, mille eesmärk on edendada kohalikku elu maapiirkonnas läbi kohaliku tasandi koostöö, aidates luua kohalikel partnerlustel põhinevaid maaelu arengu strateegiaid - see sobitus suurepäraselt ka meie eesmärgiga.

Kuna pastoraadihoone katuse avariilise olukorra likvideerimine ja katusekatte uuendamine on olnud kogukonna ühine ettevõtmine katusekivide ostmise näol, siis eeldatavasti just seda asjaolu arvestades saime positiivse vastuse. Lõplik vastus toetuse eraldamise kohta saabus alles augustis, mistõttu katusetegu lõppes sügisel.

Agas kui muhulased koos midagi ette võtavad, siis see viiakse ka lõpuni.

Igaühel on nüüd oma isiklik kivi

2014. aasta Ingedepäeva lõuna aegas, siis kellu ühest, olli Liiva koolimajas jälle üks kontsert. Ja põle niisamma üks esinemine.

Rihitud sarikad ehk vaade pööningult.

Külasema Kodukootud, Mihkel Mereäär ja Ivo Linna olliid nüüd ennassimi kokku aan, et toeta oma esinemistega Liiva pastoraadi katusse ehitust. Nõnna et kontserdile piasmiseks pidi ostma vähemaste ühe katusekivi, mise innaks olli kolm eurut. Muidugid neid kiva võis rohkem koa osta ja pärast sai omad nimed koa kivide piale kirjuta. (I. Tarvis)

2015. a kevadel tõusis ühe Muhu

vanaema pension täpselt 21 eurot. Üks õige vanaema tahtis selle esimese pensionitõusu oma seitsme lapselapse vahel ilusti võrdselt ära jagada. Aga mida väärtuslikku saab üks laps 3 euro eest? Selgus, et ühe katusekivi! (Irena Tarvis)

2015. a suvi. Pastoraadi katusekivid käisid Koguvast laadal ja simmanil. Kohtuti esimest korda omanikega ja sõlmiti kirjalik pärimisleping. Hulk veel omaniketa kive

leidis lõpuks ka oma hoidjad. (FB Muhu Pärandikool)

Kõige meelde jäävad hetked olid need, kui katusekivid pühendati oma lastele, lastelastele ja lihtsalt oma kodule. Samuti esivanematele, keda enam ei olegi meie seas. On teada ka pühendus tulevasele lapsele.

* Pastoraadi katuseprojekt on lihtsalt hea näide sellest, kui oluline on koostöötahe, järjekindlus seatud eesmärgi nimel, tegevuste selgus, otstarbekus ja vastastikune usaldus.

* Koostöös sündinud sündmused, kordaläinud saavutuste tunnustamine avalikkuse poolt on uute ideede allikaks, võimaldades astuda järgmisi samme Muhu keskuses olevate ajalooliste hoonete jätkupüsivuse säilitamiseks ja nende kasutuses kestmiseks.

* Muhu pärandikool on koht, kuhu mahuvad meie lood ja tegemised ehk hoiame seda, mis meile hoida on antud.

* Kuna Muhu pastoraat on ehitismälestis, siis lähtuvalt muinsuskaitsealsetest põhimõtetest seame hoone restaureerimisel eesmärgiks säilitada kõik väärtuslikud ehituskonstruksioonid ja detailid, sekkudes nende uuendamisse minimaalselt.

* Kogu restaureerimise protsessi eesmärk on kasutada looduslikke ehitusmaterjale, abiks ajaloolised töövõtted ja eesmärgiks pärandioskuste hoidmine ja jagamine.

Liigume edasi ja ajame aga just oma mustrit taga. Kohtumiseni järgmistel Muhu pärandikooli tegemistel.

Inna ja Tõnu Ligi

Ikaküla Ansu-Matsilt

Loe ka 5. detsembri Meie Maast.

Pastoraat 2013. a naistepäeval.

2 x Inna Ligi

Hõbelusikapidu 11. november 2016

Muhu vallas on traditsiooniks saanud korraldada väikestele muhulastele ja nende vanematele Hõbelusikapidu. Sügisel toimub pidu vahetult enne isadepäeva.

Novembrikuu reedel päeval oli lasteaias saali kokku kutsutud kaheksa kõige väiksemat muhulast oma vanematega. Pidulikkude päeva aitasid kauniks luua Muhu Põhikooli lapsed. Suured tänud nende õpetajale Leena Peegelile. Lasteaia poolt tervitas lapsevanemaid juhataja Reet Hobustkoppel. Vallapoolsed õnnitlused ja kingitused andis üle vallavanem Raido Liitmäe. Iga laps sai kingitusteks nimelise hõbelusika, muhumustrilised sünnitunnistuse kaaned, raamatu, emadele lilleõis ja isadele au süüdata lapsenimega küünlal. Fotograaf Kalmer Saar tegi pere- ja ühispildid.

Päev lõppes ühises kohvilauas peotorti ja titeputru süües, mille

Väikest Roman Ra Priid esindasid õde ja isa Kristjan. Emade süles Ralf Vitsur, Johannes Tori, Paul Salum, Oskar Tüür, Pärtel Jonathan Soop, Lisandra Vokk ja Saskia Aavik.

Kalmer Saar

söömine pidavat jõudu ja jaksu tooma nii lapsele kui emale. Maitsva pudru eest tänud kooli

kokkadele ja peotordi eest tänud Maarja Kumpasele.
Aitäh kõigile abilistele.

Helget ja rõõmuderohket uut aastat!

Anneli Tamm

Aastal 2017 muutub maamaks

Algus lk 1.

Maamaksu summa leitakse maa maksustamishinna korrumtamisel maamaksusumääraga. Maa maksustamishind on pandud paika riiklikul tasemel ja sõltub maatüki asukohast ning maatüki suurusest. Maamaksusumma kehtestab etteantud vahemikus volikogu.

Muhu Vallavolikogu kehtestas oma 14. detsembri 2016. a istungil maamaksusumma järgmiseks aastaks. Suurel osal Muhu valla maaomanikest on oodata mõningast maamaksutõusu. Üldjuhul ei ole maksutõus suur ja see ei puuduta kodualuse maa maksu ega põllumajandusmaid.

Muhu saar on maa maksustamishinna alusel jagatud kümnesse hinnatsooni. Valdav osa vallast asub esimeses hinnatsoonis, kus maa väärtused on hinnatud madalaimaks. Selles hinnatsoonis on maamaks juba aastaid püsinud muutumatuna ning just seda ala kavandatakse minimaalne maamaksutõus puudutab. Ülejäänud üheksa hinnatsooni asuvad rannikul, kus maade väärtused on hinnatud kõrgemaks ja kus sellest tulenevalt ka maamaks oluliselt kõrgem on. Neil aladel korrigeeriti maamaksu viimati kolm aastat tagasi ja sel korral maamaksutõus neid ei puuduta.

2016. aastal oli I hinnatsooni

maamaksusumma 2,0% maa maksustamishinnast. 2017. aastast on maamaksusumma 2,2% maa maksustamishinnast. Maamaksutõus ei puuduta põllumaid ja looduslikke rohumaid, kus maksusumma jääb endiselt 2,0%.

Näiteks kui 2016. aastal tuli ühe hektari metsamaa eest tasuda maamaksu 4,34 eurot, siis 2017. aastal tuleb sama ühehektarise metsamaa tüki eest tasuda maamaksu 42 senti võrra rohkem ehk kokku 4,76 eurot.

Üldist informatsiooni maamaksu kohta:

Kellele ja millal väljastatakse maamaksuteade?

Maksu- ja Tolliamet väljastab maamaksuteate isikule, kes on 1. jaanuari seisuga maaomanik või maa kasutaja. Maksuteade tasumisele kuuluva maamaksu summa kohta väljastatakse hiljemalt 15. veebruariks. E-maksuametis/e-tollis registreeritud kasutajale, kelle e-posti aadress on maksuhaldurile teada, saadetakse maamaksuteade ainult elektroonselt. Juhul kui omanik soovib maksuteate aadressi täpsustada või muuta, palume pöörduda Maksu- ja Tolliameti teenindusbüroosse või muuta aadress e-maksuameti kaudu.

Maamaksu andmetega saab

tutvuda e-maksuameti kaudu ning soovi korral võib saada elektroonilise maamaksuteate (kinnitades e-maksuameti lehel oma soovi, olles eelnevalt kontrollinud isikuandmetes oleva meiliaadressi õigsust).

Maksuamets, kes ei ole maksuteadet 25. veebruariks kätte saanud, on kohustatud sellest 30. päeva jooksul teavitama maa asukohajärgset Maksu- ja Tolliameti piirkondlikku struktuuriüksust (saare@emta.ee). Maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui maksusumma on alla 5 euro.

Maamaksu tasumise tähtajad on 31. märts ja 1. oktoober. Kuni 64-eurone maamaks tuleb tasuda ühe korraga 31. märtsiks. Maamaksust, mis ületab 64 eurot, tuleb tasuda 31. märtsiks vähemalt pool, kuid mitte vähem kui 64 eurot. Ülejäänud osa maamaksust tasutakse hiljemalt 2. oktoobriks 2017.

Millal tekib maamaksukohustus?

Maamaksukohustuse määramiseks võtab Maksu- ja Tolliamet aluseks omandiõiguse või kasutusõiguse olemasolu maksustamis-aasta 1. jaanuari seisuga. Maksu- ja Tolliamet väljastab maamaksuteate isikule, kes on 1. jaanuari seisuga maaomanik või maa kasutaja. Maa omandamisel või kasutusõiguse tekkimisel aasta keskel säilib eelmise omaniku või kasutaja maamaksu kohustus aasta

lõpuni ning uue omaniku või kasutaja maksukohustus tekib maa omandamise või kasutusõiguse tekkimise aastale järgneva aasta 1. jaanuarist.

Kes on maamaksust vabastatud?

Maamaksuseaduse alusel on maa omanik vabastatud maamaksu tasumisest tema omandis oleva elamumaa osas kuni 2 ha ulatuses, kui sellel maal asuvas hoones on tema elukoht vastavalt rahvastikuregistrisse kantud elukoha andmetele.

Kui maa on ühis- või kaasomandis, on ühis- või kaasomnikud maamaksu tasumisest vabastatud elamumaa või maatulundusmaa õuema kõlviku osas kokku 2 ha ulatuses ulatuses, (see ei kohaldu korteriomandite omanike suhtes).

Elamualuse maa osas maksuvabastuse saamiseks ei ole vaja esitada avaldust, see rakendub automaatselt.

Kust saab infot maksustatava maa andmete kohta?

Maamaksu võlgnevuste ja ettemaksude kohta saab teavet Maksu- ja Tolliametist.

Maksustatava maa andmete kohta saab teavet maa- ja planeeringunõunik Pille Tammelt telefonil 4530680 või e-kirjaga aadressil maa@muhu.ee

Pille Tamm

Maa- ja planeeringunõunik

Nimedest nii ja naa

Inimeste ees- või perekonnanimele mõeldes satume väga huvitavatele asjaoludele. On nimesid, mis midagi tähendavad, on nimesid, mis midagi ei tähenda või on tihti lausa koomilised.

Alustaksin oma perest, kus kõik nimed on tavalised. Mul on tütar Tiina, abikaasa Leo, õde Silja ja vend Haljand. Mu ema on Raissa ja isa Johannes.

Ema rääkis mõnikord ajast, mil Muhus hakati inimestele perekonnanimesid panema. Sest ükskord ma küsisin: miks on sel naisel seal Piiri kandis selline nimi - Mann Poleühtid? Ja oma vanemate kaudu teadis ema rääkida järgmise loo.

Kui rahvast nimepanekuks kokku tuli, küsitud igauhe käest, mida ta nimeks tahab. Aga ühes perekonnas ei teatud seda ja naine korranud kogu aeg: nime pole ühtid! Siis öeldudki: saad nimeks Poleühtid!

Tegelikult on Muhus väga palju perekonnanimesid, mis midagi tähendavad. Isegi sõna "Lasn". See on saarte murdes "labidas". Mees öelnud nimepanekul: eks inimene ole ikka üks suur tööriist. Võtan nimeks Lasn.

Agas siis on veel sellised perekonnanimed, nagu Auväart, Väärt-nõu, Hobustkoppel, Heapost, Kõvamees, Tuulmägi, Kesküla, Mereäär jne. Aga Saaremaal Tarkmees, Tammleht, Poopuu, Pajusaar, Heldemeel, Leivategija, Heinpõld, Jõeäär, Kaljurand, Kal-

jumäe, Kuldsepp, Laanemaa, Mäeorg, Orussaar, Voksepp, Öunpuu, Ennemuist, Eitea jpt.

Kust küll on inimene endale perekonnanimed leidnud? Näiteks loomadelt: Ilves, Jänes, Karu, Oinas, Kass; või kaladelt: Kala, Ahven, Siig, Räim, Haug; või lindudel: Kajak, Ööbik, Varblane, Vares; puudelt: Tamm, Kask, Pihlakas, Haab, Vaher, Saar, Jalakas.

Tähendusega nimed on ka näiteks lihtsalt Väli, Koppel, Mägi, Kelder, Arm, Aru, Helde, Jõgi, Meri, Kalju, Kallas, Kokk, Liiv, Väin, Noot jpt nimed.

Öeldakse, et nimi iseloomustab inimest. Osaliselt on selles tõde olemas. "Ütle, mis su nimi on, ja ma ütlen, kes sa oled!"

Nimemaagial on suur jõud.

Näiteks mõnikord tekivad nn hüüdnimed. Ja mitte ainult lastel, kes liivakastis mängivad.

Nimedeapanek oli omal ajal kindlasti üks suur omalooming. Ja just väga palju on eestlastel liitnimesid: Heinmets, Saarväli, Rahumeel, Välinurm, Müüri-sepp, Ratas-sepp, Kurgpõld, Jõemets, Kruusmägi, Lillepõld, Orussaar, Randjärv, Pihelpuu, Põlluäär, Rahumeel, Raudsepp...

Üsnagi omanäolised on nimed nagu Tarkus, Rikas. Ja neid ei olegi nii palju. Iseloomuomadustega on veel paljudki nimed.

Millele aga paneb mõtlema näiteks nimi Pesti? Või Prooses? Või Raik? Mitte millelegi. Ja

selliseid nimesid on eestlastel (sealhulgas saarlastel) ka väga palju. Samas on üks armastatuid nimesid Tuulik, Mägi, Nõu, Kivi, Kask, Saar jt.

Inimene on laenanud nimeks elust kõikvõimalikku. Alates putukatest, lõpetades tarbeesemetega.

Ka inimeste eesnimed on täielik omalooming! Levinumaid on näiteks Jüri, Leena, Mari, kuigi viimasel ajal mitte, sest tahetakse panna lapsele moodsat nime. Midagi uut ja vähetuntut.

Kunagi rääkis üks tuttav, kuidas ta otsis oma tütrele nime. Vaagis kõiki, ka vähetuntust. Siis aga kuulis järgmise loo.

Helilooja Raimond Valgre oli ühel perel külas olnud ja mänginud seal oma akordioni, mänginud väsimiseni. Ööni. Kõik olid juba lahkunud, kui veel jäi mängijat kuulama üks väike tüdruk nimega Riina. Ja sellest sündinud heliloojal tango "Riina".

"Vaat siis ma mõistsin, et ka minu lapsel peab Riina nimeks olema!" rääkis tuttav.

Kuidas aga mina valisin Tiina oma tütrele? Selleks oli kaks allikat. Kitzbergi "Libahundi" Tiina ja Galina Nikolajeva romaan "Võitlus teel", kus peategelaseks on väga sümpaatne Tiina Karamõš. Kui ma abiellusin ja sain perekonnanimeks Nipsust, ei harjunud saarlased sellega ära ning küll nad moonutasid seda nime. Nii sai minust jälle Naaber.

Öeldakse küll: nimi ei riku inimest, inimene võib nime rikkuda. Ja küllap see nii ka on.

Inimese nimi on midagi pühalikku, rohkem, kui me seni oleme harjunud arvama. Seepärast peab inimene oma teed käima sirgjooneliselt, pahedesse kaldumata, sest halvustavat hüüdnime pole ju kellelgi vaja.

Väikesed lapsed oskavad teinekord oma suguvõsas väga asjalikud nimed panna. Näiteks tunnen ma neid lapsi, kel on koguni kaks mammat. Ühte nimetavad nad Liivamammaks, teist Kihelkonna mammaks. Ja asi kõigile selge.

Samas on lapsel hüüdnimede suhtes väga tundlikud.

Mäletan hästi ühe naabripere muret. Last oli lasteaias hakatud hüüdma "närbitsaks". Nimi väikesele tüdrukule ei meeldinud ja ta tuli alati suure nutuga lasteaiast koju. Nii kestis see pool aastat. See aeg kulus selleks, et tüdruk oma käitumisega tõestas: ma ei ole mingi närbits! See tähendab - ta hakkas lasteaias korralikult sööma, ei närbitsenud enam.

Kunagi ammu lugesin ajalehest Noorte Hääl, et kuskil töötas lastetoainspektorina Kristi Koll. Mida nüüd mõelda, öelda? Eks siingi ole igasuguseid veidruseid ja äraseletamatut.

... Oma nime kannab iga inimene aga siis väärikalt, kui ta ise on väärikas.

Enda Naaber

Laululava sünd

Kalmer Saar on jäädvustanud laululava sünni eri etappe.

Hellamaal sai värvikorra alla laululava, mille kujundus on koopia mõõduvõrdel elanud Koguva taluperenaise siilikumustrist, kirjutas 7. detsembri Saarte Hääl. Laululava mustrist valimisel pakkus Muhu muuseum arhitektile välja kolm kirevamat siilikut. Laululava

jaoks väljavalitud siilikumuster kuulus Koguva küla Tõnise talu perenaisele Mare Schmuulile (1878–1945). Järgmisel sügisel kavatseb vald rajada laululava juurde betoonist tantsuplatsi ja paigaldada pingid.

Esimene üritus uuel laululaval on

ilmselt jaanipäevakontsert. Laululava avatakse pidulikult mõni nädal hiljem: 8.–9. juulil peetakse nüüdisaja esimene Muhu laulupidu.

Laululava asupaigana oli kaalumisel ka Liiva, ent Hellamaal olevat laululava ka varem olnud.

Muhu laululava ehitamine sai stardipaugu 2014. aastal, kui

Leader-programmi toel valmis laululava ehitusprojekt ja ehitati välja elektriliitumine. 2015. aastal toimus Liival heategevuskontsert "Muhulastelt muhulastele", millega koguti lava ehituskulude katteks üle 4800 euro. Mullu kevadel Leaderi toetust ei saadud ja ehitust rahastas täies mahus Muhu vald.

Jõulukuu ja näärikuu Muhu Muuseumis

Algus lk 3.

pingutuste tagajärjel digiteeritud ja Muuseumide Infosüsteemi MuIS üles laaditud Muhu Muuseumi fotokogu fotode kujutised, mida võib iga huviline vaadata aadressil www.muuseumis.ee, kus on võimalik muuseumide nimekirjast valida Muhu Muuseum ja sealt muuseumi kogudest fotokogu. Niivõrd suuremahulise töö puhul on paratamatu, et võib esineda vigu ja puudujääke. Viimaste tõttu on ka konkreetse pildi või teema otsing esialgu raskendatud. Tegeleme pidevalt andmete täiendamise ja parandamisega ja oleme tänulikud iga info ja tähelepaneku eest, mida MuIS-i kasutajad meile edastavad. Iga museali juures on tagasiside vorm, millega saab kohe oma märkuse edastada.

Neid, kes soovivad MuIS-ist ja selle kasutamisest rohkem teada, kutsume muuseumisse MuIS-i päevale **21. jaanuaril kell 12**. Siis saab oma silmaga näha, kuidas huvi pakkuvaid asju MuIS-st üles leida. Internetis on aadressil www.rahvalood.ee võimalik ka jäädvustada oma mälestusi pöördelistest aegadest 80. aastate lõpus ja 90. aastate alguses.

Muhu Muuseumi teema on muhulaste esimesed välisreisid ja saarte avanemine külastajatele. Praegu võib sealt lugeda kauaaegse Muhu Põhikooli direktori, hiljuti meie seast lahkunud Senta Rooma mäles-

tusi Muhu laste esimesest reisist Utajärvile aastal 1991. Oleks tore, kui toonased reisisellid sellele oma mälestused lisaksid. Oleme tänulikud ka kõikide teiste mälestuste eest, mis on seotud Muhumaaga 25 aastat tagasi ja muidugi ka kõikide muude mälestuste eest.

Näärikuu möödub muuseumis teiste kogudega tegelemiseks ja Juhan Smuuli 95. sünniaastapäeva ettevalmistamiseks.

Pisut ka aastal 2017 tulevatest üritustest. Veebruaris tähistame Juhan Smuuli 95. sünniaastapäeva, mais viime läbi muuseumiöö, juuli alguses toimub laat "Meie Muhu mant", augusti alguses toimub traditsiooniline pärandoskuste nädal ja augusti lõpus muinastulede öö, septembris on koolielus esimesse klassi minevate laste esimene koolitund. Need eelpool loetletud traditsioonilised muuseumi üritused, muid üritusi tuleb nende vahele veel. Kõikidest üritustest anname aegsasti teada kuulutustega nii stendidel, facebookis kui ka kodulehe kaudu.

Soovime kõigile head alanud aastat!

Muuseum on avatud T-L 10-17. Kontorihoones on väike valik suveniire ja meilt saab osta ka topi kohvi, et jalutuskäik Koguvass oleks veel mõnusam.

Siret Jõelett, Eda Maripuu
Muhu Muuseumist

Sajanditagused sõnumid

Muhusaarelt. Kedagi „U. ja E.“ lugejatest ehk huvitab küsimus: missugune on siis siitpoolne usuelu viimaste südametunnistuse priiuse aastate sees? Vastus: ta on vaikne, päris vana viisi, ehk küll mõne tillukese muudatusega ja nähtusega. Lutheruse usku minemist pole, aga ka õigesse usku keegi ei astu, kuna enne seda ikka aasta jooksul oma 3-6 salvimist oli. Lapsed ristitakse korralikult, surnud maetakse, armulaul käidakse, aga kirikus käimine, iseäranis meesterahvaste juures, on vähem; südamlukku usuasjadest osavõtmine külmem, tülid ja riid perede seas sagedamad; kohtuustel lontimine võtab rohkem võimust. Isegi kuritööd – tapmised – tulevad juba ette. Läänud sügisel löi keegi Rintsi kihelkonnas mees noaga suure haava teisele kõhtu, et see surult maha langes.

Seltslik elu, ütlen, sigineb, aga tõsine sõbralik, vennalik olek elanikkude, iseäranis intelligentide juures on koguni vilets, vilets ja viltu, viltu ja vaene. Sõbrad on nõnda kadunud, et enne mõelda annab, kelle [j]uurde vahest meelelahutuseks minna võib. Südamlukku puudub. Kõik on mitmekülgse omakasu küljes kinni, kõigil on esimene mure kõht või koguni kurk, kõik on valmis teine teisele kahju tegema. Võib olla, et ma pisut liialdan, kuid see olek on olemas tõesti. Nõnda, minu silma vaatusel järele, on meie saar tagurpoole sammumas. Wan-j-a.

Usk ja Elu, 2. veebruar 1910, lk 57.

Vanu pilt Muhust

Kas keegi tunneb ära fotol olevad inimesed? Pilt on tehtud ilmselt Piiri magasiada taga neljakümne aastate lõpupoole ja pärit Rootsivere Laasult.

Teateid ootame telefonidel 4548 872, 5011 566 või aadressil eda@muuseumis.ee

Raamatust "Muhumaa laule ja lugusid"

Muhu põhikool saali oli raamatu "Muhumaa laule ja lugusid" koostajat Ingrid Rüütli jõulude eel kuulama tulnud hulgaliselt muhulasi. Kuulama ja meenutama tuldi ka oma saare rahvalaulumehi ja -naisi, kirjeldas 21. detsembri Saarte Hääl. Kogumiku juurde kuulub CD "Muhu rahva-muusikat, laulumänge ja tantse". Ingrid Rüütel kinnitas, et Muhu meeste laulutraditsioon on erakordselt rikas. Raamatus on veel naiste-, sõduri- ja meremehelaulud, ballaadid ja armastuslaulud, ringmängu- ja tantsulaulud, mille traditsioonirikkusega Muhumaa erilisel silma paistab. Laule täiendavad jutustused ja fotod laulude autoritest ja prototüüpidest, uskumustest ja kommetest, pillimängust ja tantsimisest.

Raamatu koostamisel oli autori sõnul kaks keerukat momenti – esiteks väga ebahütlane murdekeel, mille kallal nägi vaeva murdekeele toimetaja Alviine Schmuul. Teiseks ei laula mehed kooris ühehäälselt – tekib heterofoonia, mille erinevaid hargnemisi välja kirjutada oli keeruline.

Kas naabersaarele tuleb Vesikaare vald?

Peaksime püstitäi säilitama Saare maakonna nime ja tekkiva ühendvalla võiks nimetada Vesikaare vallaks. See on meie rahvakeelne asend Läänemerele ja ka Euroopast vaadates.

Bruno Pao, Meie Maa 29. november 2016.

Saaremaa volikogud hääletasid ühinemise poolt, kinnitas 1. detsembri Meie Maa. Ent sugugi mitte üksmeelselt. End Torgu kuningriigi vardjaks nimetanud Kaupo Vipp põhjendas vastuhääletamist sellega, et tal ei ole usku tulevasse Saaremaa ühendvalla: "Oleme Sõrves natuke saarelisem koht kui Muhu. Kuna siin on nii vähe elanikke ja ühendvalla puhul läheb kontroll parteide kätte, sest valimisliidud enam ei domineeri, siis pärast seda ühtegi esindajat siit enam volikokku ei pääse." Tema meelest oleks parteipoliitiliselt totter suunata ressursi sinna, kus on vähem valijaid.

Vipp meenutas 1970. aastaid, mil samasuguste ettekäändetega räägiti, kuidas sovhooside ja kolhooside ühendamine viib õnnele ning tekib rohkem ressursse, mida jagada. Ühendamise tulemusena vähenes elanikkond Torgus 30% võrra. Vipp on kindel, et 20–30 aasta pärast vaadatakse haldusreformile tagasi kui jaburale episoodile ajaloos, nagu kunagi nõukogude ajal, kui suure tuhinaga oblasteid moodustati. "Ilmselt kõik killustub jälle ja väiksemad vallad tulevad tagasi. Praegune vahepealne etapp on lihtsalt mõttetu," ütles Vipp.

Teenuste olulisust vallas nimetas ta anekdootlikuks, sest kohaliku omavalitsuse eesmärk põhiseaduse järgi on see, et elanik saaks kohaliku elu üle otsustada. "Teenuse on vahend, mitte eesmärk," rõhutas Vipp.

"Kui kogu aeg on juttu, et meie hädad tulevad liigsest tsentraliseerimisest, siis pakutakse selle raviks järjekordset tsentraliseerimist," sõnas Vipp.

Lõõtsmoorikud esinemas Külasesa külaseltsi jõulupeol Muhu restos Koost. Vasakult Ene Oljanoi, Reet Piirsalu, Toimi Tamm, Tiina Sults (kontarbassil), Triinu Lang.

Kalmer Saar

10-aastane

Muhu Varahaldus sai detsembris kümneaastaseks. 2006. aastal, kui alustasime tegevust ühe pooliku töökoha ja vana vene traktoriga, ei osanud arvata ega ennustada, kuhu suunda asjad arenevad ning kuhu tänaseks jõudnud oleme.

Suur rõõm on tõdeda, et kümne aastaga on elu Muhu vallas jõuliselt arenenud. Selle ajaga on vahetunud valitsused ja muutunud maksevahendid, aga elu maal pole vaatamata pingutustele suudetud välja suretada! Tänu teile, armsad muhulased, oleme ka meie leidnud julgust teha investeringuid, et soetada seadmeid ja tehnikat, mis võimaldavad pakkuda ja arendada uusi teenuseid.

Soovin teid kõiki tänada usalduse eest, millega olete valinud meid enda koostööpartneriks! Täna kõiki armsaid ja tublisid inimesi, kes Muhu Varahalduses täna töötavad ja kellega on olnud varasemalt suur rõõm koos töötada. Eriliselt täna siinkohal Marko Oidekivi, kes on olnud meiega asutamisest alates, ja Annes Vihm, kellel samuti peatselt kümme aastat täitub.

Soovin teile kõigile rõõmsat ja tegusat aastat! Anname endast alati parima ning meie uutest tegemistest räägime juba järgmises Muhulases.

Erkki Noor, Muhu Varahalduse juhatuse liige

Kuidas vältida elektriõnnetusi

- Ära kasuta katkiste juhtmetega seadmeid.
- Välti pikendusjuhtmete ja elektrisüsteemi ülekoormamist. Välti, et palju suure elektritarbimisega seadmeid oleks korraga elektrivõrku ühendatud.

- Ära kasuta katkisi või vanu elektriseadmeid. Kahjustatud seadmeid ei tohiks kasutada. Paljudes kodudes on veel kasutusel nõukogudeaegsed kodumasinad, nt metallkorpusega vahvlmasinad, mis on n-ö nullisolatsiooniga ehk voolujuhtmed on otse metallkorpuse taga ja juhtme vigastuse korral satub voolu alla ka masina korpus. Tänapäevased elektroonikaseadmed kannavad kõik CE-märgistust, mis tagab, et need seadmed on kontrollitud ja ohutud.

- Ära lae oma seadmeid umbses kohas ega jäta laadijaid vooluvõrku. Diivani või padja alla laadima jäetud telefon, tahvelarvuti või läpakas võib ülekuumenemise tõttu plahvatada ja süttida. Samuti on sagedanud juhtumid, kus pärast laadimist seinu jäetud laadijad on süttinud.

- Õnnetuse korral kutsu abi: 112.

Elekter on nähtamatu oht ja tihti juhtub õnnetus kiiremini kui jõuad aru saada, et oled midagi valessti teinud. Kui inimene on elektrilöögi saanud, tuleb kindlasti kutsuda kiirabi. Isegi siis, kui kannatanu enesetunne on hea, tuleks elektriõnnetustest kiirabile teada anda ja kannatanut 24 tundi jälgida.

Meelis Kaps

Elektrilevi klienditeeninduse protsessijuht

Muhuga seotud tähtpäevi

750 aastat tagasi (1267) mainiti Hermann von Wartberge kroonikas esmakordselt Muhu kirikut.

24. jaanuaril on 85. sünnipäev tehnika-teadlasel Meinhard Saarkoppelil, 30. jaanuaril saab 50 isa Andreas ja 1. veebruaril samuti 50 muusikapedagoog Anne Kann.

Allikas: Meie Maa

Teadaanne

Riigi tegevusvarudest on Muhu vallale eraldatud sealihakonservid, mida jagatakse (à 10 konservi abivajaja kohta) järgnevalt:

- toimetulekutoetuse saajad
- vajaduspõhise peretoetuse saajad
- toimetulekuraskustes pered
- puudega lapsed
- töövõimetuspensionärid
- üksikvanemad

Jagamine toimub 16.1.- 31.1.2016 tööpäevadel SA Muhu Hooldekeskuses. Kaasa võtta isikut tõendav dokument.

Küsimuste korral helistada sotsiaalnõunik Triin Valgale telefonil: 459 8196, 5664 6773 või kirjutada aadressil triin.valk@muhu.ee

See on sinu elu, mille suitsuandur päästa võib!

Vaatamata sellele, et tulekahjude arv Eestis tasapisi langeb ja eluhoonete põlenguid ning nendes hukkuvaid inimesi jääb vähemaks, on 2016. aastal Eestis tulekahjude tagajärjel hukkunud üle kolmekümne inimese. Viimati hukkus Lääne päästkeskuse piirkonnas tulekahjus oktoobri lõpus mees Raplamaal. Kõnekas on siinjuures fakt, et see tulekahju oli Raplamaal esimene tõsise inimkannatanuga 22 kuu jooksul! Ärevaks teeb asjaolu, et talv alles algas ja kütteperiood võtab järjest enam tuure üles.

Tulekahju juhtumises ei ole midagi müstilist. Üks vale liigutus, tähelepanu hajumine, hoolimatuse, teadmatus ja õnnetus juba juhtubki. Eksimine on inimlik ja seda ei saa tõenäoliselt kunagi päris miinimumini viia, kuid selle tarbeks ongi loodud meile abiline, mis võimalikult ohust varakult teada annab ning suudab ka magaja äratada.

Suitsuanduri olemasolu ja korrasolek on majapidamises hädavajalik! Oluline on teada, kas laes vilkuv elupäästja on töökorras ning ega patarei ei ole tühjaks saanud. Selleks tuleb kord kuus „oma sõpra“ nupule vajutusega testida. Meeles tuleb pidada seda, et valesse kohta paigaldatud suitsuandur ei täida oma funktsiooni ning ei päästa vajalikul hetkel kellegi elu. Suitsuandur võiks olla paigaldatud kõikidesse elu- ja magamistubadesse. Jah, seadus nõuab küll vaid ühte, kuid soovitakse kindlasti paigaldada neid rohkem. Andur reageerib tulekahjust tingitud suitsule juba siis, kui põleng on alles algusjärgus ning sellele on veel võimalik ise piir panna või hoonest väljuda. Kõõki ja vannituppa ei ole mõtet suitsuandurit paigaldada. Nendes ruumides reageerib see toidu- või veeaurudele ning annab valehäiret, tekitades asjatut paanikat. Suitsu-

andur on sinu sõber ning see on sinu elu, mille ta päästa võib!

Toas suitsetajad teavad samuti, et andur muutub üsna tüütavaks, kui sigaretti tõmmata suitsuanduri läheduses. Samas on üheks sagedasemaks tulekahju põhjuseks just hooletu suitsetamine. Ja see juhtub justnimelt seetõttu, et suitsetajad eemaldavad suitsuanduri üldjuhul laest. Neil on tegelikult mitu valikut – jätta suitsetamine maha või suitsetada välitingimustes, kuid nad enamasti valivad siiski selle, et muudavad suitsuanduri kasutuks. Kuid nii kaob lootus, et õnnetuse korral võiksid nad sellest eluga pääseda.

Lisaks suitsetamisele on üheks sagedasemaks tulekahju põhjustajaks ülekoormatud elektrijuhtmetistikust tekkinud põlengud. Olge head ja veenduge, et teie kodus on elektrisüsteemid korras, vana juhtmetistik uue vastu vahetatud ning oht viidud miinimumini. Riskida pole mõtet, sest tagajärjed ilmnevad ootamatult ning võivad olla suured. Kui probleemidele aegsasti jälile jõuda, ei ole ka kulutused nende lahendamiseks hirmkallid. Kui veel kokkuhoiust rääkida, siis seda on võimalik saavutada näiteks sellega, et te ei hoia oma elektriseadmeid asjatult elektrikontaktis. Nii ei kulu elektrit ja on ka turvaline.

Veelkord, kodune tuleohutus algab pisiasjadest - õigesti paigaldatud ja töökorras suitsuandur, korstnapühkija poolt hooldatud küttekolded, kontrollitud elektrijuhtmetistik ning inimese õige ja ohutu käitumine oma kodus. Kui enda kodus on kõik korras, siis vaata üle, vajadusel abista ja anna nõu ka oma lähedastele, sõpradele ja tutvavatele. Märkamine on hoolimine!

Eva-Maria Rand

Lääne päästkeskuse ennetaja

Collester OÜ

Tehnoülevaatus
Teostame ka TRAKTORITE
ülevaatus!

Tulekustuti taatlemine ja müük

Autoremont

Kere, veermiku ja mootori
remont

Varuosade tellimine
Sildade reguleerimine
Rehvitööd
Piduristend
Heitgaaside mõõtmine
Kerevenituspink
Diagnostika
Klaaside vahetus

52 737 75 –
alan@collester.ee

Ehitusteenused
Ekskavaator-laaduri teenus
Uus JCB 4CX + erinevad

kaevetööd

Transport (kraana + kallur)
Minitraktori teenus

Avant 520 + erinevad
agregaadid

**Mulla, killustiku ja liiva
müük**

50 675 02 –
paavo@collester.ee

Asume Soonda külas vanas laudakompleksis.

* Pakume **puulõhkumisteenust** halumasina, samas **müüa küttepuid**. Tel. 5340 8138 Rein

Kuna tulemas on EELK Muhu Katariina koguduse nõukogu ja juhatuse valimised (5.2.2017), siis väike meeldetuletus koguduse liikmetele. Koguduse täieõiguslikuks liikmeks loetakse ristitud ja konfirmeeritud koguduse liiget, kes on käinud möödunud aasta jooksul vähemalt korra armulaual ja on tasunud oma liikmeannetuse.

EELK Muhu Katariina koguduse a/a Swedbangas EE462200001120123840, selgituseks liikmeannetus.

Jumal õnnistab iga lahket andjat!

Kirikuteated

EELK Muhu Katariina kogudus

Jumalateenistused toimuvad
pühapäeviti kell 10 Liival eakate hooldekeskuses.

Koguduse hooldajaõpetaja
Hannes Nelis, tel 529 1881
hannes.nelis@eelk.ee

EAÕK

Rinsi Neitsi Maria Kaasani Pühakuju kogudus

6. jaanuaril kl 10 Suur vee-
pühitsus.

Hellamaa Peetruse ja Pauluse kogudus

7. jaanuaril kl 10 Suur vee-
pühitsus.

Teenib preester Toivo Treima,
tel 5635 0051; toivo@eoc.ee

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkusid

7. detsembril 62-aastane **Rein Leesla**.
25. detsembril 81-aastane **Milvi Sepmann**.

Tunneme kaasa omastele!

Küünlakuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Leonilla Tarvis 96 (4.2)
Susanna Keert 96 (12.2)
Alice-Rosine Toomla 87 (19.2)
Ludvig Hein 83 (4.2)
Ahti Armas Toivanen 82 (16.2)
Eino Peegel 81 (20.2)
Maie Kesküla 81 (28.2)
Eha Tuulik 75 (2.2)
Elvi Metsniit 75 (27.2)
Paul Kärem 70 (6.2)
Laine Toomsalu 70 (25.2)
Hants Kipper 65 (7.2)
Valdek Tüür 65 (20.2)
Minadora Feofanov 60 (6.2)
Silvi Mustis 60 (10.2)

Palju õnne!

Märkus: kes ei soovi oma sünnipäeva avaldada, palume sellest märku anda vähemalt kaks kuud enne, kuna Muhulane avaldab igas numbris mitte algava, vaid järgmise kuu sünnipäevalapsed.

Jaanuaris ja veebruaris on Piiri taaskasutuskeskus suletud.

Muhu Farmid OÜ võtab tööle **traktorist-söötja ja farmitöölise**.

Töötasu 5,00 eurot tunnis.

Täpsem info 5345 5445,
personal@tuulegrupp.ee

Head metsaomanikud! Kõigil metsaomanikel on võimalus saada atesteeritud metsakonsulendilt kuni 15 tundi nõustamist aastas riigi kulul. Küsi lisainfo ja nõustamist MTÜ Saaremaa Metsaühingust!

Tel. 5045 978 (üld) või 5305 9455; 5341 2480 (juhataja liikmed)

Kinoõhtu

reedel, **13. jaanuaril kell 19**
Hellamaa külakeskuses
"Õnn tuleb magades"
pilet 4 eurot

4. jaanuaril algasid Muhu Perearstikeskuse II korruse rekonstrueerimistööd, teostab Collester OÜ. Tööde lõpp 30. aprill 2017. Rekonstrueerimistööde ajal on hambaravikabinet suletud.

Vabandame ebameeldivuste pärast!

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

SaareINFOabi
4536363

Soovid osta -
müüa kinnisvara
või vajad hüva
nõu?

Võta ühendust: **Lauri Kolk**
Tel: +372 5191 2950,
lauri@adrem.ee

www.adrem.ee

Kõige ülevaatlikum info Mu-
humaa kinnisvarast! Adrem Kin-
nisvara tegutseb Saare maakonna
kinnisvaraga juba aastast 2002!

MEITE MEKK CATERING on
nagu restoran Sinu valitud kohas!

Tellida saab toitlustuse täis-
teenust alates laua katmisest ja
teenindamisest, kuni laua korista-
miseni. Samuti saab tellida ka toite
eraldi - kuum- ja külmalauda, suu-
pisteid, saiakesi, pirukaid, kooke,
torte ja palju muud. Võimalik
rentida nõusid.

Küsi pakkumist!

Maarja Kumpas
telefon: 53 474 284

E-mail: meitemekk@gmail.com
www.facebook.com/Meite-
Mekk-Catering

Veebruari Muhulase materjalid on teretulnud **31. jaanuari** lõunani.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee
Muhulane ilmub kord kuus.
Internetis www.muhu.ee
Trükinud Saaremaa Trükikoda 450 eks.
Hind **30** eurosent